

INITIATIV 7.3: El-delecykler i landsbyer

Fremsat af: Enhedslisten

Formål og indhold:

Der ønskes afsat et mindre beløb til at fremme bæredygtig udvikling i landdistrikterne gennem projekt el-delecykler efter samme model, som er gennemført i Region Midtjylland (læs mere her: <https://www.ru.rm.dk/kultur-og-landsbyer/landsbyer/delecyklen--forsog-med-elcykler-pa-landet/>)

Formålet med projektet skal være at undersøge, om elcykler kan være et alternativ til bil nummer to, og om det at deles om cykler kan styrke lokale fællesskaber. Pengene skal gå til et fælles booking-system og trackingfunktion samt serviceaftaler med cykelforhandlere.

Alle cykler skal være udstyret med GPS-trackere, hvilket gør det muligt for os at indsamle data om brugsmønstre og effekten af ordningen. Det kræver, at der er en form organisering i landsbyen, som regionen kan samarbejde med. Projektet ser lovende ud i Region Midt.

Der findes ca. 100 landsbyer i Region Hovedstaden med 200-5.000 indbyggere pr. byområde. De udvalgte landsbyer findes via en ansøgningsrunde, hvor der opstilles krav til samarbejdet og sættes mål for deltagelse i længere tid. Forsøgsperioden kan være ½-1 år, hvorefter det besluttes, om og hvordan ordningen skal fortsætte. Forslaget kan videreudvikles i Region Østdanmark.

Administrationens bemærkninger:

Siden august 2024 har borgere i 27 landsbyer med op til 3.000 indbyggere i Region Midtjylland kunne låne el-delecykler. I flere af landsbyerne har borgerne også kunne låne en el-deleladcykel. Projektet har været en succes, og derfor valgte regionen at forlænge og udvide projektet i 2025 til yderligere 33 landsbyer med op til 5.000 indbyggere.

Landsbyerne er fundet gennem en ansøgningsproces, og cyklerne kan bookes gennem et fælles bookingsystem, som Region Midtjylland har fået udviklet. Det er gratis for landsbyerne og brugerne at benytte cyklerne. Landsbyerne får mulighed for at beholde cyklerne efter projektet, hvis de indfrier nogle succeskriterier for anvendelsen af cyklerne.

Brugen af cyklerne har varieret i løbet af projektperioden fra uge til uge. Uge 20 i 2025 har indtil videre været den mest succesfulde uge med 145 unikke bookinger og flest kørte km på cyklerne. I 2024, som var projektets første år, har 585 borgere prøvet cyklerne, mens 414 indtil videre har prøvet cyklerne i 2025.

Region Midtjylland leasede cyklerne i projektets første år, men har valgt at indkøbe cykler til andet år. Regionen driver selv projektet og oplever en del administration, herunder kommunikation med landsbyer og drift af bookingsystemet.

En lignende ordning i Region Hovedstaden vil medføre en lignende administration. Initiativet vil være med til at understøtte grønne transportforbindelser til den øvrige kollektive trafik og kan skabe et grønt alternativ til bilen i landområder. Grundet usikkerheder, som følge af konsekvenserne af sundhedsreformen, skal det undersøges, om der fortsat er hjemmel til at administrere en sådan løsning i regionerne.

For at opnå erfaring med tiltaget og viden om effekten bør forsøget løbe i 2 år, og testes i et bredt udsnit af landsbyer. Både helt små, større og med og uden lokalbane-stop. Baseret på erfaringerne fra Midtjylland har der været stor interesse fra landsbyerne i at deltage i forsøget. Derfor har administrationen taget udgangspunkt i den midtjyske model med toårig forsøgsperiode og budget på 50 elcykler og 15 el-ladcykler.

Konsekvenser:

Økonomi (mio. kr.)	2026	2027	2028	2029
Etableringsudgifter	1,1			
Løn	0,3	0,3		
Øvrig drift	0,4	0,4		
Udgifter i alt	1,8	0,7		

Personale (antal)	2026	2027	2028	2029
Årsværk	0,5	0,5		

Evt. uddybende beskrivelse:

De økonomiske konsekvenser tager udgangspunkt i den midtjyske model med en toårig projektperiode, hvor cyklerne indkøbes. Der er budgetteret med 50 elcykler og 15 el-ladcykler. Øvrig drift dækker over driftsudgifterne til bl.a. bookingsystem, forsikring og vedligeholdelse og løn til administration af ordningen.

Projektet kan skaleres alt efter, hvor længe forsøgsperioden ønskes, ligesom antallet af cykler også kan skaleres.

Finansiering:

Sundhedskassen	
Den regionale udviklingskasse	X
Det sociale område	

Første tekstudkast til budgetaftalen:

Region Hovedstaden vil sikre, at borgerne selv i de områder, hvor der er længere mellem husene, stoppestederne og busafgange, har grønne alternativer til kørsel i egen bil, og har gode forbindelser til det kollektive trafiknet. Derfor igangsætter regionen et forsøg, hvor el-delecykler stilles til rådighed for borgerne i regionens landsbyer, som kan understøtte fleksible grøn transport til stationer og større busstoppesteder. Hertil afsættes 1,8 mio. kr. i 2026 og 0,7 mio. kr. i 2027.